

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Hierbij ontvangt u, mede namens de minister van Financiën en de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Van der Molen (CDA), het lid Özütok (GroenLinks), de leden Van den Bosch en Van der Linde (beiden VVD) en de leden Van Raak en Leijten (beiden SP) over de acceptatie van contant geld door gemeenten.¹

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Datums: 2018-0000301381
contant geld

DGBRW/DenB
Ministerie van BZK

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Kenmerk
2018-0000301381

Uw kenmerk
2018Z04055
2018Z04056
2018Z04058
2018Z06275

drs. K.H. Ollongren

¹ Kenmerknummers 2018Z04055, 2018Z04056, 2018Z04058 en 2018Z06275.

2018Z04055

Vragen van het lid Van der Molen (CDA) aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *het bericht 'Ook gemeenten doen contant geld in de ban'* (ingezonden 8 maart 2018)

Vraag 1

Hebt u kennisgenomen van het bericht 'Ook gemeenten doen contant geld in de ban'?²

Antwoord op vraag 1

Ja.

Vraag 2

In hoeveel gemeenten kunnen burgers niet meer met contant geld betalen?

Antwoord op vraag 2

Er is geen compleet en sluitend overzicht van het aantal gemeenten dat de mogelijkheid van contant betalen aan de balie heeft afgeschaft en dat in beginsel uitsluitend pinbetalingen accepteert (hierna: pin-only). Uit een inventarisatie van het ministerie van Financiën blijkt dat het in 2016 om 21 gemeenten ging. Uit gesprekken die een delegatie van de Werkgroep Toegankelijkheid en Bereikbaarheid van het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB)³ in 2017 met een aantal gemeenten voerde, blijkt dat in aanvulling inmiddels ook andere gemeenten een pin-only beleid voeren. Daarbij worden in de praktijk bij gelegenheid ook uitzonderingen gemaakt door gemeenten voor burgers die alleen met contant geld kunnen betalen.

Vraag 3

Onderkent u dat er burgers zijn die om uiteenlopende redenen niet willen of kunnen pinnen: zoals ouderen, verstandelijk of visueel beperkten en daklozen?

Antwoord op vraag 3

Ja.

Vraag 4

Deelt u de mening van de Nationale ombudsman dat betalen met contant geld mogelijk moet blijven, zeker omdat gemeenten een monopoliepositie hebben. Zo nee, waarom niet?

² Ook *gemeenten doen contant geld in de ban*, de Volkskrant, 7 maart 2018.

³ Het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB) richt zich op de bevordering van de maatschappelijke efficiëntie van het retail-betalingsverkeer. Het MOB kent drie werkgroepen: Werkgroep Efficiency en Europese Zaken (WEE), Werkgroep Toegankelijkheid en Bereikbaarheid (WTB) en Werkgroep Veiligheid. MOB-leden zijn vertegenwoordigers van diverse aanbieders en gebruikers in het betalingsverkeer. Meer informatie is te raadplegen via <https://www.dnb.nl/betalingsverkeer/overige-taken/maatschappelijk-overleg-betalingsverkeer/index.jsp>.

Antwoord op vraag 4

De Nationale ombudsman stelt dat niet alle burgers in staat zijn om (zelfstandig) met pin te betalen en dat een pin-only beleid de toegang tot de overheid en het verkrijgen van essentiële documenten voor bepaalde groepen burgers bemoeilijkt.⁴ Net als de Nationale ombudsman acht ik het voor deze groepen van belang dat uitzonderingen op het pin-only beleid mogelijk moeten blijven.

Vraag 5

Bent u bereid in overleg te treden met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB) om gemeenten ertoe te bewegen af te zien van het weigeren van contante betalingen bij publieksbalies en zo uitsluiting te voorkomen?

Antwoord op vraag 5

Ja, ik ben bereid tot nader overleg met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het MOB over de acceptatie van contant geld door gemeenten.

⁴ Dit is het geval omdat de gemeente waar een burger woont, de enige instantie is waar deze burgerdocumenten als een paspoort, rijbewijs of uittreksel uit de registers kan aanvragen en deze documenten onontbeerlijk zijn in het maatschappelijk verkeer. Zie *Een onderzoek naar pinbetaling als enige mogelijkheid bij betalingen aan de balie van de gemeente*, Nationale ombudsman, 21 december 2015, rapportnummer. 2015/172. Ook het MOB gaf in haar *Bereikbaarheidsmonitor* uit 2016 aan dat situaties waarin niet met contant geld kan worden betaald, vooral problematisch zijn als het gaat om dergelijke lokale monopolies. Zie *Bereikbaarheidsmonitor 2016*, MOB, 30 november 2016, p. 5. Van een lokaal monopolie is volgens het MOB sprake als de betreffende instelling (bijvoorbeeld een gemeente) producten of diensten levert, waarvoor men niet bij een andere aanbieder terecht kan die wel contant geld accepteert (zoals in geval van een paspoort).